

MISIE dnes

Zpravodaj
Středoevropského
centra misijních studií

Květen 2007

Čo je Stredoeurópske centrum misijných štúdií?

Stredoeurópske centrum misijných štúdií (SCMS) je protestantská ekumenická misiologická nezisková organizácia, ktorú v roku 2006 založili českí, slovenskí a kórejskí farári, teológovia a laici.

SCMS má dva hlavné ciele. Prvým je zoznámiť s misiológiou a vzdelávať v nej duchovných i laických záujemcov. Tento cieľ sa prakticky uskutočňuje prípravou rôznych misijných projektov na základe potrieb cirkevných zborov v stredoeurópskom regióne. Druhým cieľom je pomoc cirkevným zborom v plnení ich úloh, a to prostredníctvom vzájomnej pomoci (financie, pracovníci, pomôcky, vízia, apod.) tých cirkví vo svete, ktoré majú záujem o misiu v strednej a východnej Európe.

Počiatočnú víziu tejto organizácie navrhol farár Jongsil Lee na základe svojho pochopenia českého kresťanstva. Farár Lee pôsobí v Českej republike na základe misijnej dohody medzi Presbyteriánskou cirkvou v Kórei a Českobratskou cirkvou evanjelickou z roku 1996 a zameriava sa na ekumenickú misijnú prácu tiež na Slovensku.

SCMS vychádza z myšlienky, že žiadna misijná práca dnes nemôže existovať nezávisle na miestnych cirkvách a kresťanoch, a preto kladie dôraz na spoluprácu a výmenu skúseností kresťanov a miestnych cirkví. Stredoeurópske cirkvi a kresťania majú vlastnú jedinečnú historicko-tradičnú skúsenosť, ktorá iným cirkvám a kresťanom - predovšetkým mimo Európu - chýba. Preto SCMS očakáva, že cirkvi si začnú uvedomovať a formulovať svoje konkrétne potreby a budovať Kristovo telo aj prostredníctvom zdieľania skúseností medzi stredoeurópskymi a ostatnými cirkvami a kresťanmi, a to zvlášť skúsenosti v pastorácii a misii v spoločnosti.

SCMS plánuje uskutočňovať svoje ciele pomocou dvoch programov - prvým je výskumná činnosť, ktorá zahŕňa štúdium vývoja misie a misijné vzdelávanie; druhým je praktická misijná práca. Tieto programy by mali zbory povzbudiť, umožniť im príslušné vyškolenie, vzájomnú výmenu informácií a priniesť praktickú pomoc pre cirkevné misijné programy. Pozývame pre-

to do spolupráce stredoeurópskych, ázijskych a všetkých ďalších teológov, farárov, laikov, cirkvi, zbory a rôzne inštitúcie, ktoré sa stotožňujú s našim zámerom.

SCMS sa teší podpore domácich i zahraničných odborníkov v oblasti misiológie a ekleziológie - u nás predovšetkým Josefa Smolíka, emeritného profesora praktickej teológie na Evanjelickej teologickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe, a Pavla Černého, predsedu Ekumenickej rady cirkví v ČR a učiteľa praktickej teológie na Evanjelikálnom teologickom seminári v Prahe a na Husitskej teologickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe.

SCMS predstavilo svoj zámer v Rade pre svetovú misiu v Londýne, v Centre pre misiológiu a svetové kresťanstvo na Birminghamskej univerzite ako aj v Centre štúdií kresťanstva v nezápadnom svete na teologickej fakulte Edinburskej univerzity. Zámer SCMS bol prezentovaný aj v Centre ekumenických organizácií v Ženeve: vo Svetovej rade cirkví, Svetovom luteránskom zväze, Svetovej aliancii reformovaných cirkví a v Konferencii európskych cirkví. Tieto inštitúcie sa zhodujú v názore, že cirkvi v stredoeurópskom regióne majú jedinečnú skúsenosť viery, z ktorej sa môže učiť nielen české a slovenské, ale aj celosvetové kresťanstvo.

Představitelé

Luděk Korpa – předseda

(*1960) – kazatel Českobratské církve evanjelické (ČCE), po roce 1989 působil ve sboru v Merklíně, kde založil misijní skautské hnutí – Ichthys. V roce 1994 přešel do sboru v Plzni, kde spolu s farářem Jongsil Lee, se kterým ho pojí dlouholetý misijní zájem, vytvořil projekt misijního centra Open House. Od roku 2003 působí jako farář sboru ČCE v Kloboukách u Brna.

Jongsil Lee – první místopředseda

(*1956) – farář Presbyterní církve Koreje, v jejímž ústředí pracoval několik let. Od roku 2001 je farářem sboru Českobratské církve evanjelické v Praze – Kobylisích s posláním nejen pro korejskou komunitu tamního sboru. Jeho cílem je pomáhat české církvi naplňovat její misijní poslání.

Katarína Suchá – ředitelka

(*1976) – farářka Evangelické církve augsburského vyznání na Slovensku. Studovala teologii na Pacific Lutheran Theological Seminary v Berkeley v Kalifornii, USA. Během 10letého pobytu a studií v USA ji ovlivnily ekumenické a mezikulturní zkušenosti. V letech 2003–2006 působila v Evangelickém a. v. církevním sboru v Martině na Slovensku.

Spříznění spolupracovníci

Pavel Černý

(* 1949) – kazatel Církve bratrské, v současnosti též předseda její Rady, předseda Ekumenické rady církví v ČR a učitel praktické teologie na Evangelikálním teologickém semináři v Praze a na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Přednáší na domácích i zahraničních teologických a misijních konferencích, je členem mezinárodních teologických společností a ve své službě se zabývá ekumenickou problematikou.

Miroslav Erdinger

(*1954) – absolvoval vysokoškolské studium teologie na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě v Praze a oboru sociální práce na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Jako duchovní Českobratrské církve evangelické (ČCE) působil v Rovečném na Moravě, v Krabčicích a v letech 1991 – 2005 tamtéž jako ředitel střediska Diakonie ČCE – Domova odpočinku ve stáří. Od roku 2005 je farářem sboru ČCE v Praze – Kobylisích.

Milan Jurík

(*1978) – absolvoval Evangelickou bohosloveckou fakultu Univerzity Komenského (EBF UK) v Bratislavě, kde v současnosti pracuje jako asistent na katedře praktické teologie. Věnuje se katechetice, homiletice a misijní práci církve v marginalizovaných skupinách. Od roku 2005 působí i jako spirituál Teologického domova při EBF UK v Bratislavě.

Sungkon Park

(*1966) – korejský misionář, dva roky působil v Indonésii, nyní ve slovenském Komárně, kde spolupracuje s Reformovanou církví na Slovensku – tvořenou z valné části příslušníky maďarské národnostní menšiny – při organizování různých misijních projektů. Vyučuje teologii na Univerzitě J. Seleyho v Komárně a vede sbor korejských křesťanů v Nových Zámčích.

Adresa

Středoevropské centrum misijních studií

U Školské zahrady 1264/1

182 00 Praha 8 – Kobylisy, Česká republika

Tel.: +420 284 686 061, (mobil): +420 737 682 671

Fax.: +420 284 680 145

E-mail: office@missioncentre.eu

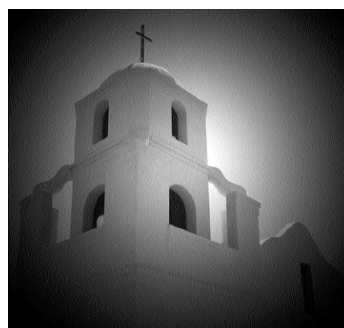
www.missioncentre.eu

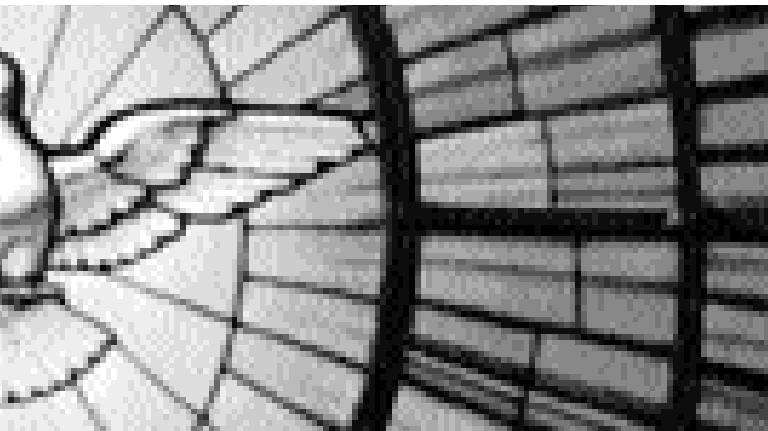
Misia?

Čo rozumieme pod pojmom „misia“? Jeden z najvýznamnejších svetových misiológov David J. Bosch vo svojej knihe *Transforming Mission* vysvetľuje tento termín. Do 16. storočia sa pojem misia používal výlučne v zmysle *missio Dei*, t.j. na dogmatické vyjadrenie aktivity Trojice smerom k človeku. Až jezuiti v 16. storočí ako prví použili termín „misia“ na šírenie kresťanskej viery medzi neveriacimi. Koloniálna expanzia Západu do krajín „tretieho sveta“ bola úzko spojená práve s týmto novým významom. Termínom „misia“ označovali toho, kto má autoritu vyslať a tých, ktorí sú vysielaní a poverení vykonať dané poslanie. V tomto zmysle bol za hlavnú vysielaciu inštanciu považovaný Boh, ktorý autorizuje ľudí k plneniu Jeho vôle, ale prakticky túto funkciu vykonávala cirkev. V rímskokatolíckej cirkvi zostala autorita cirkvi základom pre misionárske aktivity do súčasnosti. Tradičné stredoveké chápanie misie sa radikálne zmenilo hlavne počas 20. storočia. Na stretnutiach Medzinárodnej misionárskej rady v prvej polovici 20. storočia sa diskutovalo o rôznych problémoch spojených s misiou. Na prvej svetovej misionárskej konferencii v roku 1910 v Edinburhu to bola otázka ako misionovať, na ďalších stretnutiach k nej napríklad pribudli otázky prečo, odkiaľ a kam ísť uskutočňovať misiu. Napokon sa ukázalo, že najdôležitejšou témou je nanovo objasniť, čo to vlastne misia je...

Tento zjednodušený pohľad na niektoré zmeny pochopenia misie ukazuje, ako praktické otázky postupne viedli k otázke o princípe. Všeobecné pochopenie misie, ktoré pretrvávalo začiatkom 20. storočia sa rozpadlo. V druhej polovici 20. storočia sa dokonca začalo hovoriť o misii ako o probléme. Kríza misie i celej cirkvi v dnešnej dobe by však podľa Boscha nemala byť prekvapením. Podľa neho je pre kresťanov

normálne žiť v krízovej situácii. Keď cirkev mnohými storočiami svojej existencie „prešla“ bez vážnych problémov, viedlo ju to k viere vo vlastný úspech. Potrebovala však zažiť aj pád a utrpenie, aby bola naplnená živá a verná svojej podstate a misii. S krí-

zou totiž prichádzajú nové možnosti a začiatky do otvorenej budúcnosti.

Za hlavné faktory krízy misie považuje Bosch proces sekularizácie, ktorý sa prejavuje tak, že vo vedecky a technicky vyspelom svete si človek vie zariadiť svoju existenciu sám a náboženstvo už pre svoj život nepotrebuje. Svoju úlohu tu hrá i skutočnosť, že Západ - najmä západná Európa a Severná Amerika - ako domov katolíckeho i protestantského kresťanstva a misionárskych aktivít, sa postupne „odkresťančuje“. Ďalej je to rastúca náboženská pluralita, ktorá núti kresťanov prehodnotiť stereotypné pohľady na iné náboženstvá, a tým i na misiu medzi nimi. Patrí sem i skutočnosť, že západní kresťania trpia akútnym pocitom viny z podielu na rasovej či inej diskriminácii, čo im často znemožňuje, aby sa zdieľali so svojím náboženským presvedčením. Rozdiely medzi bohatými a chudobnými sa naďalej zväčšujú a mnohí teológovia a cirkvi z nezápadných kontextov začínajú spochybňovať západnú teológiu a cirkevnú prax ako irelevantnú.

K zásadným zmenám pochopenia misie a teológie dochádza aj v súvisi so zásadnými zmenami v myslení a zmenami vo svetovom dianí. Bosch vo svojom diele *Transforming Mission* hodnotí predošlé krízy a zmeny v pochopení misie ako také, z ktorých každá „...konštituovala koniec jedného sveta a narodenie ďalšieho, v ktorom veľa z toho, čo si ľudia mysleli a robili muselo byť predefinované.“ Ak sa cirkev zaujíma o problémy svojej doby len občas, je to jej najväčším nedostatkom. A tak podobne ako v minulosti je aj dnes pre nás výzvou, aby sme sa pozreli na súčasné zmeny so značnou dávkou predstavivosti a videli misiu v novom svetle - v kontexte, v ktorom žijeme.

Na základe knihy Davida J. Boscha: *Transforming Mission*, pripravila Katarína Suchá

Udalosti zo SCMS

V utorok 23. 1. 2007 sa v sídle SCMS v Kobylišiach uskutočnilo prvé oficiálne stretnutie spolupracovníkov SCMS. Dvanásť teológovia, farári a laici z Čiech, Slovenska a Chorvátska sa prišli bližšie zoznámiť s poslaním novovzniknutej organizácie a podieľať sa na ňom. V úvode domáci brat farár Erdinger predstavil svoj kobylišký zbor s dôrazom na prácu v psychiatrickej liečebni v Prahe – Bohnicích.

Brat farár Lee predstavil vznik a víziu SCMS. Stručne možno túto víziu zhrnúť slovami - chceme ísť svojou cestou a nájsť stredoeurópsku teóriu misiológie, ktorá odzrkadľuje aj našu prax a ktorá môže zároveň byť inšpiráciou pre misiológov vo svete.

Podľa farára Lee má SCMS pôsobiť v troch oblastiach.

1. Predstaviť misiológiu pre české a slovenské cirkvi.
2. Prekladať do angličtiny stredoeurópske misiologické publikácie, aby zahraniční misiológovia brali do úvahy a reagovali na stredoeurópsku tvorbu.
3. Podporovať pastoračnú, diakonickú a evanjelizačnú prácu miestnych cirkví a zborov.

O ekumenickej spolupráci hovoril brat kazateľ Černý. Zdôraznil, že teológia bez misie nie je celistvou teológiou. Odvolal sa pritom na svoju prednášku nazvanú „Misijná podoba cirkvi dnes,“ ktorú nedávno pripravil pre Leuenbergske spoločenské cirkvi v Prahe. Brat kazateľ Fajfr nastolil niekoľko otázok, ktoré sú dôležité pre smerovanie SCMS. Predovšetkým to boli otázky, či je misia a evanjelizácia záležitosťou horlivých jednotlivcov a zborov alebo je súčasťou teológie; či je alebo nie je misiológia vedou a či je cirkev cirkvou, ak neplní svoje misijné poslanie.

Diskusia o konkrétnych plánoch na rok 2007, ktorú moderoval brat farár Jurech, priniesla pre SCMS nasledovné úlohy.

1. Vybudovať v sídle organizácie knižnicu, resp. spolupracovať s dobre vybavenými knižnicami v Prahe, a to predovšetkým s IBTS (International Baptist Theological Seminary) v Prahe.
2. Činnosť SCMS oficiálne uviesť stretnutím a diskusiou so zástupcami teologických vzdelávacích inštitúcií o tom, aké miesto má misiológia v ich učebných plánoch.
3. Publikovať spravodaj so zameraním na laikov a zborník pre odborníkov.

Druhé stretnutie spolupracovníkov SCMS sa uskutoční 3. 5. 2007 na základe pozvania Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v ČR v Lutherovej sieni pri chráme sv. Michala v Jirchářích na Novom Meste pražskom.

SCMS pripravuje:

Konferencia na tému:

„Potrebujeme misiológiu?

Ak áno, prečo ju nevyučujeme

a systematicky ju nerozvíjame?“

Streda, 20. 6. 2007, 9:00 – 18:00 hod.

v ústredí SCMS v Prahe

Pozvaní sú zástupcovia všetkých protestantských teologických škôl na území Českej republiky a Slovenska, aby priblížili a nachádzali odovede na otázku: „Prečo sa cirkev musí zaoberať hľadáním a formulovaním svojho misijného poslania?“

Zámer SCMS vo svetle niektorých európskych misiologických inštitúcií

V marci 2006 Stredoeurópske centrum misijných štúdií predstavilo svoj zámer v Rade pre svetovú misiu v Londýne, v Centre pre misiológiu a svetové kresťanstvo na Birminghamskej univerzite ako aj v Centre štúdií kresťanstva v nezápadnom svete na teologickej fakulte Edinburskej univerzity. Tieto britské inštitúcie majú vybudované dlhodobé kontakty a projekty s cirkvami po celom svete. Medzinárodní študenti sa na príslušných univerzitách zameriavajú aj na konkrétne misiologické oblasti ako napríklad na ekuménu alebo kultúrne štúdiá. Tieto inštitúcie zároveň poukazujú na lokálne zameranie a skúmanie miestnych kontextov. Pre strednú Európu je tiež dôležité zaoberať sa nielen činnosťou západných inštitúcií, ale aj prácou misijných centier vo východnej Európe.

V marci 2007 prezentovalo SCMS svoje ciele v Centre ekumenických organizácií v Ženeve, konkrétne vo Svetovej rade cirkví, Svetovom luteránskom zväze, Svetovej aliancii reformovaných cirkví a v Konferencii európskych cirkví. Tieto organizácie v značnej miere koordinujú projekty a aktivity mnohých cirkví vo svete. Cirkvi spoločne reagujú a riešia svetové problémy ako napríklad chudobu, AIDS, nedostatok pitnej vody, prírodné katastrofy a tým konkrétne naplňajú Božie poslanie na zemi. Okrem toho, že cirkvi takto pomáhajú bližným, zároveň sa navzájom zblížujú v spolupráci. Ekumenické organizácie pozývajú cirkvi k spolupráci aj na teologických témach a snažia sa podporiť rovnosť a jednotu veriacich v zásadných otázkach viery. V súčasnosti prechádza Svetová rada cirkví, ako organizácia s najširším záberom práce, svojou reštrukturalizáciou. Táto zmena má viesť k tomu, aby sa SRC zamerala na svoje silné stránky a podľa možností podporovala ďalšie organizácie v ich zameraní.

Potreba duchovných hodnôt a prehĺbenie biblických právd v našich vlastných životoch viery sa javí ako akútna úloha pre svet. Misia už prešla svojim novodobým vývojom najmä v západných krajinách, a hoci sme u nás misiu zatiaľ nestihli ani poriadne zadefinovať, nemôžeme zostať imúnni voči problémom sveta, lebo sa týkajú aj nás. Potreba špecialistov v teologickej oblasti ako aj ochota učiť sa zo skúseností našich stredoeurópskych cirkví a praktické uplatnenie získaných myšlienok v spoločnosti nás vyzývajú k úzkej a odbornej spolupráci práve v miestnych kontextoch.

Západné krajiny už analyzovali svoje kontexty, a tak sa cirkvi dokázali aj oficiálne vyjadriť k mnohým páličivým témam. Obsah analytických dokumentov sa priamo nemusí dotýkať bežného člena cirkvi, ale upozorňuje oficiálne štruktúry na to, čo je charakteristikou doby, a tak proaktívne pôsobí zmenu. Svetové misiologické inštitúcie sa zhodujú v tom, že kresťanstvo by bolo ochudobnené bez postoja stredoeurópskych cirkví v oblasti misie pre dnešný svet.

Katarína Suchá

Misiologická novinka v českom jazyku:

ČERNÝ, Pavel: *Kristovo dílo spásy jako základ a imperativ misie: Aktivita Světové rady církví*. L. Marek, Brno 2006.

Vybrané publikácie o misii vydané v roku 2007:

BONK, Jonathan J.: *Missions and Money: Affluence As a Missionary Problem revisited...* (American Society of Missiology Series). Orbis, Maryknoll 2007.

STONE, Bryan P.: *Evangelism after Christendom: The Theology and Practice of Christian Witness*. Brazos Press, Grand Rapids 2007.

NORMAN, R. Stanton: *The Mission of Today's Church: Baptist Leaders Look at Modern Faith issues*. B&H, Nashville 2007.

McKANAN, Dan: *Touching the World: Christian Communities Transforming Society*. Liturgical Press, Collegeville 2007.

SONG, C. S.: *Tracing the Footsteps of God: Discovering What You Really Believe*. Fortress Press, Minneapolis 2007.

GRANT, Paul: *Blessed are the Uncool: Living Authentically in a World of Show*. IVP, Nottingham 2007.

GARCES-FOLEY, Kathleen: *Crossing the Ethnic Divide: The Multiethnic Church on a Mission*. (Aar Academy Series). Oxford University Press, New York 2007.

PLUMMER, Robert L.: *Paul's Understanding of the Church's Mission*. Paternoster, Carlisle 2007.

SORENSEN, Jorgen Skov: *Missiological Mutilations – Prospective Paralogies: Language and Power in Contemporary Mission Theory*. Peter Lang Publishing, Viedeň 2007.

Tipy na diela, ktoré budú publikované v roku 2007:

McCLINTON, Rowena; SMITH, Chad : *The Moravian Springplace Mission to the Cherokees*. University of Nebraska Press, Lincoln, plánované na júl 2007.

FRAMBACH, Nathan C. P.: *Emerging Ministry: Being Church Today (Lutheran Voices)*. Augsburg Fortress, Minneapolis, plánované na júl 2007.

ROBERT, Dana Lee: *Converting Colonialism: Vision and Realities in Mission History, 1706-1914*. Eerdmans, Grand Rapids, plánované na október 2007.

Ed. BONK, J.: *Encyclopedia of Missions and Missionaries*. Routledge, Oxford, plánované na december 2007.

Zuzana Jurechová